

G CONSELLERIA
O SALUT
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA
/ I PARTICIPACIÓ

PROVES RÀPIDES DE DETECCIÓ DEL VIH EN L'ENTORN NO CLÍNIC 2016

Coordinació Autònoma de Sida i Sexualitat

ÍNDEX:

➤ Introducció.....	3
➤ Resultats de les proves ràpides de detecció del VIH.....	4
➤ Característiques sociodemogràfiques més destacades.....	4
▪ Proves realitzades per centre.....	4
▪ Sexe i edat.....	4
▪ País d'origen.....	5
▪ Orientació sexual.....	6
▪ Motiu de la prova.....	7
▪ Ús del preservatiu.....	7
➤ Comentaris, resum dels aspectes més destacables.....	8

PROVES RÀPIDES DE DETECCIÓ DEL VIH EN L'ENTORN NO CLÍNIC

Introducció

Des de l'any 2007, la Direcció General de Salut Pública i Participació impulsa la realització, a les Illes Balears, de les proves ràpides de detecció del VIH. Les primeres proves es varen fer, en col·laboració amb ALAS (Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears), en envelopats instal·lats al carrer. Actualment es realitzen a les seus d'ALAS i de Metges del Món, en diferents CAD (centres d'atenció a les drogodependències), al CAITS (Centre de Diagnòstic i Tractament de les Infeccions de Transmissió Sexual), i a vuit oficines de farmàcia (veg. taula 1).

3

Els objectius d'aquest programa són els següents:

- Facilitar l'accés a la prova i incrementar el diagnòstic precoç.
- Augmentar la percepció de la vulnerabilitat enfront de la infecció.
- Informar i sensibilitzar la població de manera personalitzada sobre les mesures de prevenció i control del VIH.

La prova és gratuïta, excepte en les oficines de farmàcia (on el client aporta 5€ al cost total de la prova), i es regeix pels principis de voluntarietat (consentiment informat) i confidencialitat. La metodologia es basa en la tècnica de l'aconsellament (*counselling*). El test utilitzat és el Determine HIV ½ Ag/Ab Combo, que té una sensibilitat del 100 % i una especificitat del 99,7 %. Els resultats positius s'han de confirmar, per la qual cosa es deriven a la xarxa assistencial pública i se'n fa un seguiment.

Taula 1. Institucions/organismes on es fan proves ràpides de detecció del VIH

ALAS	Farmàcia Gisbert-Planas-Planas d'Inca
Metges del Món	Farmàcia Frau-Frau de Palma
CAD de Mallorca	Farmàcia Sureda-Pedrals de Manacor
CAITS	Farmàcia March-March de Palma
Farmàcia Vicens Caldentey de Palma	Farmàcia Seguí Puntas de Maó
Farmàcia Besalduch-Besalduch de Sa Pobla	Farmàcia Josefa Torres Torres d'Eivissa

Resultats de les proves ràpides de detecció del VIH del 2016

Proves realitzades per centres

Al llarg del 2016 s'han fet **un total de 1.323 proves ràpides** en els diferents centres. Excepte una oficina de farmàcia de Menorca i una altra d'Eivissa, la resta de centres estan ubicats a Mallorca.

4

Centre	Proves	Positius
ALAS	377	7
Oficines de farmàcia	713	10
Metges del Món	107	1
CAD	50	0
CAD JOVE	58	
CAITS	18	2
Total	1323	20

Del total de proves s'han detectat 20 resultats positius (18 homes i 2 dones).

Característiques sociodemogràfiques més destacades

➤ Sexe i edat

El 68,5 % de les persones que s'han fet la prova són homes, i el 31,5 %, dones. El grup d'edat de 30-39 anys (30,3 %) és el més nombrós, seguit del grup de menors de 25 anys (24,3 %) (veg. fig. 1, fig.2 i fig.3).

Fig. 1. Distribució per sexe

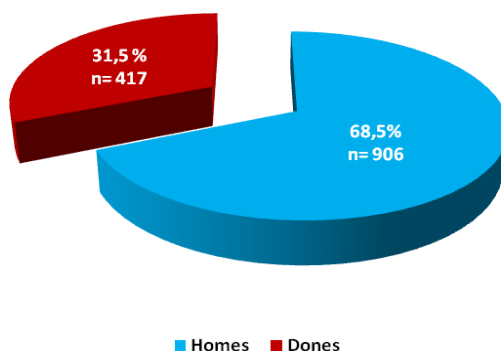

Fig. 2. Distribució per edat

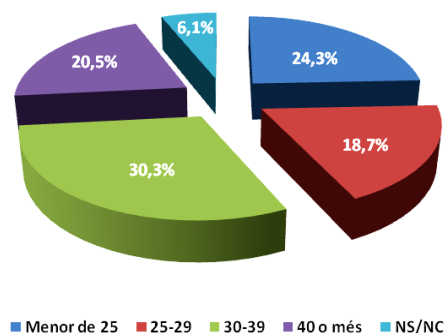
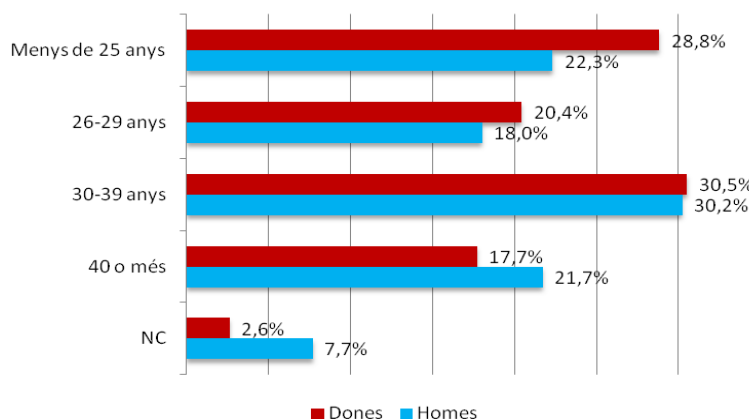

Fig. 3. Distribució per edat i sexe edat

➤ País d'origen

El 59,8 % són d'origen espanyol i el 24,6 % d'origen estranger, en el 15,6 % es desconeix la seva nacionalitat. Els països de procedència es distribueixen entre diverses zones geogràfiques, entre les quals la sud-americana és la zona amb el percentatge més alt (veg. fig. 4, fig. 5 i fig. 6).

Fig.4. País d'origen

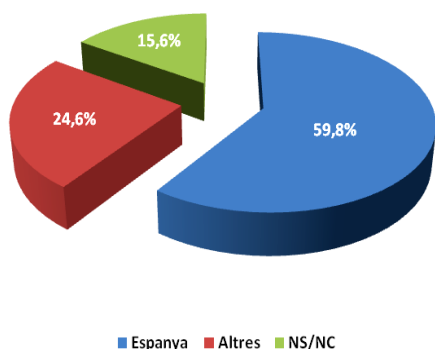
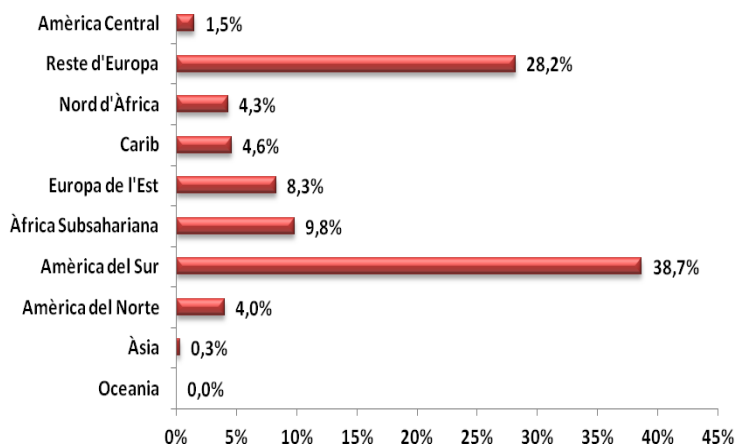

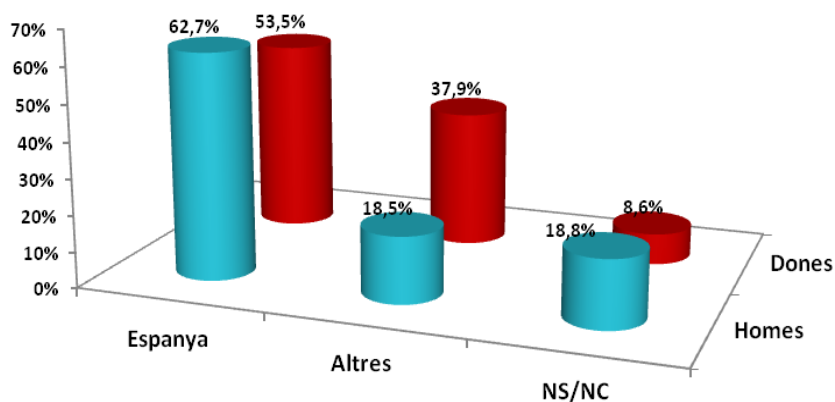
Fig.5. CAIB Distribució en zones geogràfiques d'origen

De les persones que han sol·licitat la prova, el percentatge de dones espanyoles és major que el d'estrangeres (53,5 % vs. 37,9 %), entre els homes la diferència és més manifesta (62,7 % vs. 18,5 %) (veg. fig. 6).

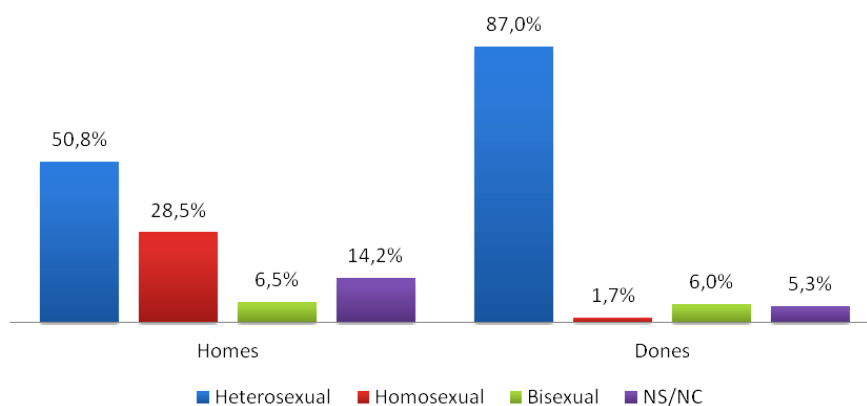
Fig. 6. Distribució per sexe i procedència

➤ Orientació sexual

El 62,2 % de les persones de la mostra es defineixen com a heterosexuals; el 20 %, homosexuals, i el 6,3 %, bisexuals. La distribució de la tendència sexual segons el sexe queda representada en la figura 7.

Fig. 7. Distribució per sexe i orientació sexual

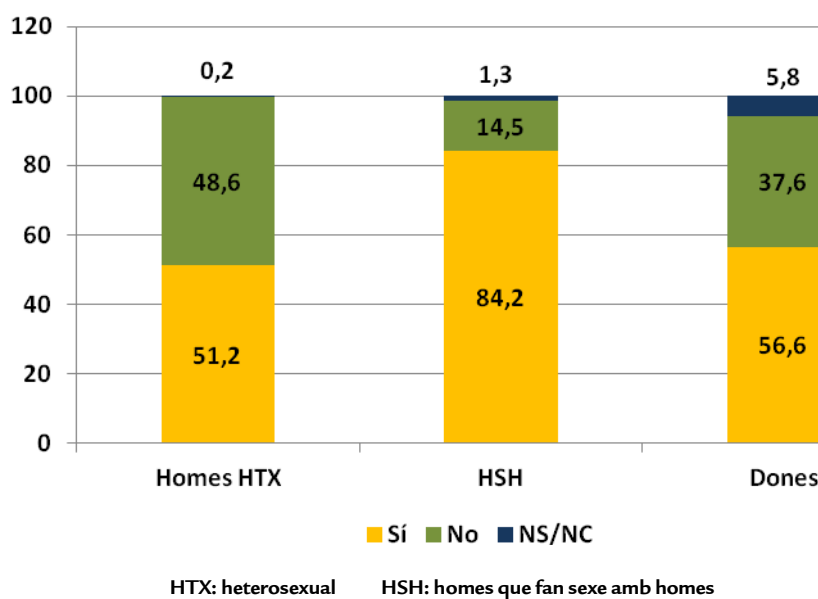

➤ Motiu de la prova

En el 75,4 % dels casos es coneix la pràctica de risc que motivà la sol·licitud de la prova. En el 99,3 % la causa que motivà la sol·licitud va ser una pràctica sexual de risc. Més de la meitat de les persones de la mostra (56,5 %) ja s'han fet una o més proves anteriorment. Són els homes que practiquen sexe amb homes els qui amb més freqüència repeteixen la prova (veg. fig. 8).

Fig. 8. Percentatge de persones que repeteixen la prova segons el sexe

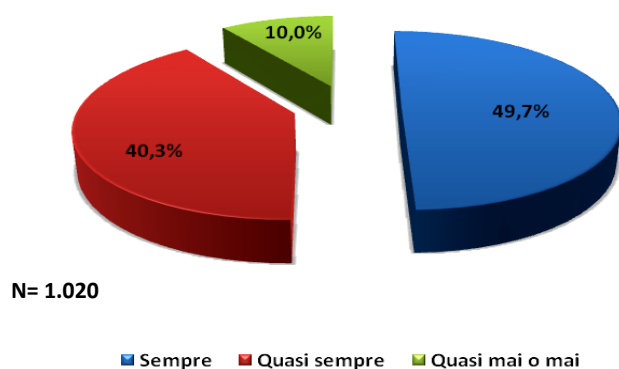

7

➤ Ús del preservatiu

Un total de 1.020 persones (77,1 %) han contestat les preguntes sobre l'ús del preservatiu. D'aquestes, el 49,7 % utilitza sempre el preservatiu en les seves relacions sexuals amb les seves parelles ocasionals, el 40,3 % el fa servir quasi sempre i el 10 % no l'usa mai o quasi mai (ver fig. 9).

Fig.9. Ús del preservatiu amb la parella ocasional

Aquest percentatge és diferent entre les persones que diuen que tenen parella estable i les qui no la tenen, el 56 % vs el 44,9 %, utilitzava sempre el preservatiu en les seves relacions sexuals ocasionals.

Comentaris, resum dels aspectes més destacables

- El 2016, si s'observen les dades globals, s'ha produït un lleuger descens en el nombre de proves (1.389 vs. 1.323) Per centres, segueixen augmentant el nombre de proves en les oficines de farmàcia.
- Envers l'any anterior, el nombre de resultats positius ha disminuït de 33 el 2015 a 20 el 2016.
- L'edat del grup majoritari que es realitza la prova se situa en el rang de 30-39 anys (30,3 %) seguit del rang de menors de 25 anys (24,3 %).
- Com en anys anteriors, la major part de les persones que sol·liciten la prova són heterosexuales (62,2 %). La pràctica de risc que ha motivat la majoria de les proves ha estat la sexual (99,3 %), sense grans diferències per raó de sexe ni d'orientació sexual.
- Del nombre de persones que contestaren a la pregunta sobre l'ús del preservatiu, el 49,7 % utilitzaren sempre el preservatiu en les seves relacions sexuals ocasionals (el 44,9 % de les persones manifesten no tenir parella estable enfront del 56 % de les que sí tenen parella estable). Cal destacar que el 10 % del total no l'utilitzaren mai o quasi mai en les relacions ocasionals.